

Yenjèle yon senre yof

AZHE

wi sewe we

Sewe wi nawa senre

Yenjèle yon senre yof Azhe wila pye naa Yenjèle yon senre ti yuun wagati ḥa ni, kila yala Zhufuye pè yiri wa kulowo pi ni wa Babiloni tara, ma sɔngɔcɔ ma pan wa Zhuda tara makɔ. Pèle la pye pe ni penjagbɔrɔ fenne. Eén fɔ pe legeré la pye na jɔlɔ fyɔnwɔ po naa fungo ki kee. Yenjèle làa yo fɔ leeble pe yen na jɔlɔ, katugu pe sila li shérigo gbɔgɔ ki kan naa. Làa yo fɔ: «Yoro yegɛ na, wagati wì gbɔn ye yeri ye biriyinre tiyɔnrɔ kan ye yee kan mbe cen wa ti ni, mbe sigi ta mi na shérigo gbɔgɔ ko jɔgɔ ke» (Azhe 1.4)?

Yenjèle làa ki yon fɔlɔ kɔn ma yo fɔ shérigo gbɔgɔ fɔnŋɔ ḥga pe yaa kan, ki yaa ka yon mbe we ḥga kila jɔgɔ ki tiyɔnwɔ pi na. Làa pye na kotogo nii leeble pe ni ma yo pe yee pye fyɔngɔ fu. Làa yon fɔlɔ kɔn pe yeri mbe kajenje legere pye pe kan.

Sewe wi yen ma kɔnlɔ yegɛ ḥga na

Yawe Yenjèle làa yo pe shérigo gbɔgɔ ki kan naa 1.1-15

Shérigo gbɔgɔ ki yaa ka gbɔgɔwɔ ta 2.1-9

Yenjèle li yaa ka duwaw mbele pe maa li gbogo pe na 2.10-19

Yenjèle làa yon fɔlɔ kɔn Zhuda tara janmaratigi Zorobabeli wi yeri 2.20-23

**Yenjèle làa ki yo li woolo pe kan
ma yo pe shérigo gbɔgɔ
ki kan naa**

1 ¹ Wunlunaŋa Dariyusi wi wunluwɔ pi yele shyen wolo li yenje kɔgɔlɔni wogo ki pilige konɔbanŋa ki na, a Yawe Yenjèle lì sili senre ti yo li yon senre yof^{*} Azhe wi kan. Làa wi pye ma yo wigì yo Sheyalitiyeli pinambyɔ Zorobabeli ḥa wila pye Zhuda

tara ti janmaratigi wi kan, konaa Yehozadaki pinambyɔ Zhuzuwe ḥa wila pye saraga wɔfenne to* wi kan fɔ†: ² «Yawe Yenjèle na yawa pi ni fuun fɔ, pa lì yo yeeen fɔ: Ki leeble mbele pe yen naga yuun ma yo fɔ mi ḥa Yawe Yenjèle na shérigo gbɔgɔ* ki kansanga wi fa gbɔn gben.» ³ Kona, a Yawe Yenjèle lì si para li yon senre yof Azhe wi ni, a wìgi yo pe kan ma yo fɔ: ⁴ «Yoro wo yegɛ na, wagati

†1.1: Esidi 4.24-5.2; 6.14.

wì gbɔn ye yeri ye biriyrinre tiyɔnɔ
kan ye yee kan mbe cen wa ti ni,
mbe sigi ta mi na sherigo gbɔgɔ ko
jɔgɔ ke?»

⁵ Koni, Yawe Yenjelé na yawa pi
ni fuun fɔ, pa lì yo yeen fɔ: «Ye
jatere pye jɛŋgɛ ŋga yaa piin ki na.
⁶ Yè yariluguro legere lugu, eен fɔ
yarilire jenri yè kɔn. Ye ma ka, eен fɔ
ye se tin. Ye ma wɔ, eен fɔ ye
wɔgɔ ki se kɔ. Ye ma yaripɔrɔ le
ye yee na, eен fɔ ti se were ti laga
ye na. Mbele pe yen na sara lee, pe
sara wi ma cen ndee pò le kasha
furugo.»

⁷ Yawe Yenjelé na yawa pi ni
fuun fɔ, pa lì yo naa yeen fɔ: «Ye
jatere pye jɛŋgɛ ŋga yaa piin ki na.
⁸ Ye kari wa yanwiga ki na, ye sa
tire kɔn ye pan yanla sheri go gbɔgɔ
ki kan. Na ki ka pye ma, ki yaa na
ndanla, mbe gbɔgɔwɔ kan na yeri.»
Yawe Yenjelé lo lì yo ma. ⁹ «Yàa
pye naga jate mbe yarilire legere ta,
eен fɔ jenri yè kaa ta. Ti jenri nda
yè ta ma ye ti ni ca, a mìri fe, a tì
yiri tifelège. Ko pye ma yinji na?
Mì ko pye ma, katugu na sheri go
gbɔgɔ kì jɔgɔ, ma si yala, ye ni fuun
nuŋgba nuŋgba ye yen na jaan ye
yinre wogo ko ni. Yawe Yenjelé na
yawa pi ni fuun fɔ lo lì yo ma.

¹⁰ «Ko kala na, naayeri wì je
fɔɔngɔ kii wo, a tara fun tì je
yarilire tii yon ye kan. ¹¹ Ko kala na,
mì ti wawa pì yere laga tara ti ni
keere ti na konaa wa yanwira ti na.
Pì yere bile* wi na, naa duvén fɔnɔ

wi na, naa sinme liwoo pi na konaa
tara na yariluguro sannda pyew ti
na, ma yere senweele pe na, naa
yaayoro ti na konaa leeble pe kee
tunndo ti ni fuun ti na.»

¹² Kona, a Sheyalitiyeli pinambyɔ
Zorobabeli, naa Yehozadaki
pinambyɔ Zhuzuwe ŋa wìla pye
saraga wɔfenne to konaa leeble
sanmbala mbele pàa koro ma
yiri wa kulowo pi ni, pè si Yawe
Yenjelé, pe Yenjelé li senyoro ti
logo. Pàa yenle Yenjelé yon senre
yofɔ* Azhe wi senyoro ti na, wo
ŋa Yawe Yenjelé, pe Yenjelé làà
wi tun we. A leeble pè si fyɛ Yawe
Yenjelé li yegɛ.

¹³ Kona, Azhe ŋa wìla pye Yawe
Yenjelé li pitunjɔ, wì si para leeble
pe ni, ma yala tunjgo ŋga Yawe
Yenjelé làà kan wi yeri ki ni, ma yo
fɔ: «Mi wo na, mi yen ye ni.» Yawe
Yenjelé, lo lì yo ma.

¹⁴ Kona, a Yawe Yenjelé lì si
tunjgo ki pyela wa Sheyalitiyeli
pinambyɔ Zorobabeli ŋa wìla pye
Zhuda tara janmaratigi wi na, naa
Yehozadaki pinambyɔ Zhuzuwe ŋa
wìla pye saraga wɔfenne to wi na,
konaa leeble sanmbala mbele pàa
koro ma yiri wa kulowo pi ni pe na.
A pè si pan ma to Yawe Yenjelé,
pe Yenjelé na yawa pi ni fuun fɔ
li sheri go gbɔgɔ ki na naga kanni.
¹⁵ Ko la pye wunlunaŋa Dariyusi
wi wunluwɔ pi yele shyen wolo li
yenje kɔgɔlɔni wogo ki pilige nafa
ma yiri tijere wogo ki na.

**Yenjèle li shérigo gbogó fónjégo
ki yaa ka yon fo jéngé**

2 ¹Dariyusi wi wunluwo pi yele shyen wolo li ni, yenje kólóshyen wogo ki pilige nafa ma yiri nuungba wogo ki na, a Yawe Yenjèle lì sili senre ti le wa li yon senre yofɔ* Azhe wi yon, a wíri yo, ma yo fo: ²«Ki yo Sheyalitiyeli pinambyɔ Zorobabeli ña wi yen Zhuda tara janmaratigi wi kan, naa Yehozadaki pinambyɔ Zhozuwe ña wi yen saraga wófenne to* wi kan konaa leeble sanmbala mbele fuun pè koro ma yiri wa kulowo pi ni pe kan fo: ³«Yoro mbele yè koro go na, ambɔ wi yen laga ye ni, ña wíla shérigo gbogó* kóngbanñga ki faa tiçñwɔ pi yan? Nala wo ni, ye yen naga yaan mele? Ki yen yége ñga na ki woro ye yége na ndee yaraga ma le†? ⁴Koni mborø Zorobabeli, kotogo le ma yee ni. Yawe Yenjèle lo lì yo ma. Yehozadaki pinambyɔ Zhozuwe, mborø ña saraga wófenne to, kotogo le ma yee ni. Yoro Zhuda tara woolo ye ni fuun ye kotogo le ye yee ni. Yawe Yenjèle lo lì yo ma. Ye to tunñgo ki na yaa ki piin, katugu mi yen ye ni. Mi ña Yawe Yenjèle na yawa pi ni fuun fo, muwi mì yo ma. ⁵Ko yon finliwé* mba po mìla le ye ni, naa yàa yiri wa Ezhipiti tara we, fo na Yinne li

yaa pye laga ye sɔgɔwɔ, yaga ka fye†.

⁶«Katugu Yawe Yenjèle na yawa pi ni fuun fo, pa lì yo yeen fo: Sanni jenri naa, mi yaa naayeri wo naa tara ti yége, mbe kógoje wo naa tara ti yége†. ⁷Mi yaa cengèle ke ni fuun ke kala li gbɔn mbeli piri, cengèle ke ni fuun ke yarijénde ti yaa la paan lagame. Mi yaa gbogowɔ kan ki shérigo gbogó ñga ki yeri fo jéngé.» Yawe Yenjèle na yawa pi ni fuun fo, lo lì yo ma. ⁸«Penjara ti ni fuun ti yen na woro, te wi ni fuun wi yen na woo.» Yawe Yenjèle na yawa pi ni fuun fo, lo lì yo ma. ⁹«Ki shérigo gbogó fónjégo ñga ki yaa ka gbogowɔ ta mbe we kóngbanñga ki woo pi na. Mi yaa ka yeyinñge kan ye yeri wa ki laga ki na.» Yawe Yenjèle na yawa pi ni fuun fo, lo lì yo ma.»

**Na leeble pe woro na nuru Yenjèle
li yeri, pe ma pye fyɔngɔ ni**

¹⁰Wunlunaña Dariyusi wi wunluwo pi yele shyen wolo li yenje kólójere wogo ki pilige nafa ma yiri tijere wogo ki na, a Yawe Yenjèle lì si para li yon senre yofɔ Azhe wi ni, ma yo fo: ¹¹«Yawe Yenjèle na yawa pi ni fuun fo, pa lì yo yeen fo: «Saraga wófenne* pe yewe lasiri* wi wogo na, ma yo fo: ¹²Na lere wa ka saraga* kara nda tì tege ti ye Yenjèle kan ta le mberi fo wa wi derigbogó yon ki

†**2.3:** Esidi 3.12.

†**2.5:** Eki 29.45-46.

†**2.6:** Ebu 12.26.

ni, na ki fo wi derigbɔgɔ ki ka jiri buru na, nakoma yaakara sɔgɔrɔ na, nakoma duven na, nakoma sinme liwoo na, nakoma yaakaga o yaakaga na, ki mbe ya kanjga mbe pye yaraga ŋga kì tege ki ye Yenjelé kan ko ka le?»

A saraga wɔfenne pè suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Ayoo.»

¹³ A Azhe wì si pe yewe naa ma yo fɔ: «Na lere wa ka jiri gboo na mbe pye fyɔngɔ* ni, na wi ka jiri ki yaara nda ta na, ti yaa kanjga mbe pye fyɔngɔ yaara le?»

A saraga wɔfenne pè suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Ti yaa kanjga mbe pye fyɔngɔ yaara†.»

¹⁴ Kona, a Azhe wì sho naa fɔ: «Ki leele mbele pa pe wogo ki yen ma, ki cенle na pa li wogo ki yen ma na yęęe na. Yawe Yenjelé lo lì yo ma. Pe kee tunjgo pyew pa ki yen ma. Saraga ŋga fuun pe ma wɔ na yeri ki yen fyɔngɔ ni.»

Yenjelé lì yo li yaa duwaw li woolo pe na

¹⁵ «Koni, ye jatere pye jęęe, ŋga ki yaa pye, mbege le nala konaa mbaa kee wa yęęe. Sanni ye saga le mbaa sinndeere ta tari ta na, mbaa Yawe Yenjelé li shérigo gbɔgɔ ki kanni, ¹⁶ ye cenlɔmɔ pila pye mélé? Kila pye, na yaga kari sa yarilire nda tì gbogolo ti koli, ye maa ki jate ye yaa tiwiyaraga ki yenle nafa ta wa, een fɔ ki yenle ke ye ma kaa ta wa. Na yaga kari wa erezen* pire tɔnmɔ wɔsaga ki ni, ye

maa ki jate mbe leyaraga ki yenle nafa shyen ma yiri ke ta wa, een fo yenle nafa ye ma kaa ta wa. ¹⁷ Mì ye kee tunjgo ki ni fuun ki jɔgɔ, ma ti a ye yariluguro tì waga yere na, ma fɔngɔ yere na konaa a yaançgumbire tisaga pan ti na. Konaa ki ni fuun, yee sɔngɔrɔ mbe pan na kɔrɔgɔ.» Yawe Yenjelé lo lì yo ma. ¹⁸ «Ki kala na, ye jatere pye jęęe, ŋga ki yaa pye mbege le nala konaa mbaa kee wa yęęe, mbege le yele li yenje kɔlɔjere wogo ki pilige nafa ma yiri tijere wogo ki na, ko ŋga mi ḥa Yawe Yenjelé yàa na shérigo gbɔgɔ ki nɔgɔ le we. Ye jatere pye jęęe. ¹⁹ Nde yariluguro si koro bere wa ye bondoolo pe ni? Erezen tiire naa figiye* tire, naa girenadi tire konaa oliviye tire ta kpε si se. Een fɔ mbege le nala wo na, mi yaa duwaw tirige ye na.»

Yawe Yenjelé lìa yɔn fɔlɔ kɔn Zorobabeli wi yeri

²⁰ Yawe Yenjelé lìa para naa li yɔn senre yofɔ Azhe wi ni ki shyen wogo na. Yele li yenje kɔlɔjere wogo ki pilige nafa ma yiri tijere wogo ki na, ma yo fɔ: ²¹ «Ki yo Zhuda tara janmaratigi Zorobabeli wi kan, fɔ mi yaa ka naayeri wo naa tara ti yęęeyęęe. ²² Mi yaa ka wunlumbolo pe jaanri, mbe cengelé ke wunluwo fanjga ki kɔ. Mi yaa ka malaga gbɔnwotoroye pe jaanri mbe pinle pe fevenne pe ni. Shɔnye pe yaa ka toori mbe ku, shɔn lugufenne pe yaa ka pe yee gbo pe

†2.13: Nɔmbu 19.11-22.

tokobiye pe ni.»²³ Yawe Yenjèle na yawa pi ni fuun fɔ, lo lì yo ma fɔ: «Ko pilige ko ni, mboror Sheyalitiyeli pinambyɔ Zorobabeli, mboror ḥa ma yen na tunmbyee, mi yaa ka tunŋgo kan ma yeri. Yawe

Yenjèle lo lì yo ma. Mi yaa kɔɔn le mbɔɔn pye paa vegeŋe yen, ḥa pe maa tegere teri wi ni[†], katugu mòɔ wɔ. Yawe Yenjèle na yawa pi ni fuun fɔ, lo lì yo ma.»

[†]**2.23:** Vegenɛ ḥa pe maa tegere teri wi ni, wi ma pye wunlunajɛ wi yeri naa fanŋga ko nari. Wi ka tegere tege wi ni sewɛ o sewɛ na, wi senre ti ma pye fanŋga ni.